

СУЧАСНИЙ ПОГЛЯД НА ПІДГОТОВКУ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ У ХДУХТ

Сьогодні спеціалізація в науці й виробництві набула масового і безповоротного характеру, внаслідок чого фахівці доволі часто втрачають зв'язок з іншими сферами виробництва і не можуть охопити світ як ціле. Отже, потрібна зміна системи світосприйняття людиною. Останнє неможливо без зміни підходів до освіти.

Головне сьогодні – навчити людину мислити самостійно, інакше, як писав Альберт Швейцер, вона «втрачає довіру до самого себе із-за того тиску, який робить на нього жакливе, з кожним днем зростаюче знання. Будучи не в змозі осмислювати відомості, що обрушилися на неї, людина випробовує спокуску визнати недостатньою свою здатність судження і в справах думки».

У сучасних умовах необхідно, щоб людина розуміла світ в цілому і була готовою до сприйняття того нового, що їй знадобиться в професійній діяльності.

Гармонізація освіти – багатоаспектна проблема. Вона включає питання співвідношення розумової і фізичної праці, знання і пізнання тощо. Вважаємо, що підготовка кадрів має відбуватися в трьох сферах: концептуальній, міжособовій і спеціальній.

Концептуальна сфера припускає розширення знань у галузі філософського аналізу ситуації у світі, вироблення стратегії освіти на основі досвіду широкого соціально-економічного контексту, політичної обстановки і багаторівневих перспектив розвитку суспільства.

Міжособова сфера включає знання, уміння і навички, необхідні для роботи, виконання управлінських функцій.

Спеціальна сфера – це сучасний рівень знань, що формується завдяки предмету, методиці викладання і навчання за освітньо-професійною програмою підготовки здобувачів з відповідної спеціальності.

З урахуванням цього в сучасних умовах потрібний перехід від знань до пізнання. Адже головним є не накопичення великого обсягу інформації та засвоєння готових знань, а розвиток здібностей до опанування методів пізнання, що дають можливість самостійно здобувати знання, творчо їх переробляти.

Американські дослідники Роберт Б. Бар і Джон Таг відмічають, що у сфері вищої освіти відбувається зміна парадигм: здійснюється перехід від парадигми навчання до парадигми вчення.

При парадигмі навчання місія закладу вищої освіти – забезпечувати викладання, навчати, а в парадигмі вчення – проводити вчення. У парадигмі навчання заклад вищої освіти ставить за мету передачу знань від викладачів до студентів, а головним завданням є розробка і пропозиція навчальних курсів.

Мета парадигми вчення полягає в постійному підвищенні якості навчання кожного студента; мета закладу вищої освіти – створення середовища і формування досвіду, які допоможуть студентам не лише відкрити і добути знання для самих себе, але і стати членами співтовариства вчених, здійснюючих відкриття і проблем, що пропонують рішення.

У результаті аналізу парадигм навчання і вчення ми бачимо, що саме парадигма вчення містить в собі необхідні умови для досягнення загальних цілей освіти, підготовки фахівців з творчим типом мислення, які в майбутньому зможуть повноцінно реалізувати свої професійні та індивідуальні цілі.

Таким чином, для досягнення поставлених цілей в підготовці кадрів потрібне оновлення змісту і структури сучасної освіти. Це питання набуває нове звучання і вимагає подальшого осмислення.

Зараз нашій країні потрібні люди, здатні розуміти світ як ціле, думати про майбутнє на користь усього суспільства, приймати швидкі нестандартні рішення, які забезпечать високий рівень конкурентоспроможності на ринку праці, тобто особистості, які уміють креативно мислити. Тому головний акцент повинен робитися на підготовку фахівців, здатних самостійно набувати і переробляти знання, не забуваючи при цьому і про творчий розвиток. Адже потреба в творчості є родовою властивістю людини. Вона або гаситься, або максимально розвивається в процесі навчання і виховання.

Професорсько-викладацький склад Навчально-наукового інституту економіки та фінансів активно застосовує в професійній діяльності новаторські засоби навчання, виховання, методичної та науково-дослідної роботи, що ґрунтуються на засадах компетентнісного підходу. Це дозволяє забезпечити високу якість підготовки конкурентоспроможних фахівців.